

กพต. วันที่ 28
วันที่ 16 ส.ค. 2563
เวลา 14.14 น.

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
รับที่ 05592
วันที่ 18 ส.ค. 63 เวลา 14.14 น.

ที่ สม ๐๐๐๖/ ๒๒

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศว3893
รับที่ : 53005/63
วันที่ : 16 มี.ค. 63 เวลา : 13:45

เรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) กรณีประชาชนสาธารณสุขแห่งสหภาพเมียนมาได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ของบริษัทเอกชนที่ชาวไทยเป็นผู้ลงทุน เพื่อโปรดนำเสนอดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยโดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียนจากสมาคมพัฒนาทวาย (Dawei Development Association) ขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า เมื่อปี ๒๕๕๒ กระทรวงเหมืองแร่สาธารณสุขแห่งสหภาพเมียนมาได้อนุญาตให้บริษัท เมียนมาพงษ์พิพัฒน์ จำกัด (Myanmar Pongpipat Company Limited : MPCL) ซึ่งเป็นบริษัทผู้ลงทุนชาวไทยจดทะเบียนในสาธารณสุขแห่งสหภาพเมียนมาเข้าไปประกอบกิจการเหมืองแร่ดีบุกที่เหมืองเฮินดา (Heinda) ตั้งอยู่ในเมืองมยิตตา สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยโครงการเหมืองแร่ดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่หลายประการ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่าพฤติการณ์ตามที่ได้รับเรื่องกล่าวอ้างเป็นกรณีเกี่ยวกับสิทธิชุมชน ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๕ จึงได้ตรวจสอบและมีมติให้เสนอมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อคณะรัฐมนตรีตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ (กฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบัน)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจเสนอแนะ

/มาตรการ...

มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงเห็นสมควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางดังกล่าวเกี่ยวกับกรณีประชาชนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ของบริษัทเอกชนต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร่งด่วน

๔.สาระสำคัญของเรื่อง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้อง ขอให้จอร์จฝ่ายผู้ร้อง ฝ่ายผู้ถูกร้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า บริษัท เมียนมาพองซ์พีพัฒน์ จำกัด (Myanmar Pongpipat Company Limited : MPCL) เป็นนิติบุคคลซึ่งมีผู้ลงทุนและกรรมการผู้จัดการเป็นบุคคลสัญชาติไทย โดยมีสาขาตั้งอยู่ในประเทศไทย แต่เนื่องจากจดทะเบียนเป็นบริษัทตามกฎหมายและประกอบกิจการเหมืองแร่อยู่ภายใต้กฎหมายของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ประกอบกับเหตุตามข้อร้องเรียนบริษัทไม่ได้ประกอบกิจการในเขตประเทศไทย การกำกับดูแลผลกระทบจากการทำเหมืองแร่จึงอยู่ภายใต้หน้าที่และอำนาจของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา รวมทั้งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการเหมืองแร่เฉพาะในเขตประเทศไทยเท่านั้น ดังนั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงไม่อาจดำเนินการตรวจสอบการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของบริษัท เมียนมาพองซ์พีพัฒน์ จำกัด ที่เกิดขึ้นในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาตามคำร้องนี้ได้ กรณีจึงเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๙ (๒) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสั่งยุติเรื่อง หากในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นควรยุติเรื่อง

อย่างไรก็ตาม มูลเหตุแห่งคำร้องนี้เกิดขึ้นเนื่องจากมีผู้ลงทุนเป็นบุคคลสัญชาติไทยเข้าไปประกอบกิจการเหมืองแร่ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา แม้ว่ากรณีดังกล่าวจะไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ตาม แต่บริษัท เมียนมาพองซ์พีพัฒน์ จำกัด เป็นนิติบุคคลซึ่งมีผู้ลงทุนและกรรมการผู้จัดการเป็นบุคคลสัญชาติไทย ควรมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาและเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชน ตามหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน : การปฏิบัติตามกรอบการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights : Implementing the Protect, Respect and Remedy Framework (๒๐๑๑) ซึ่งถือเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศที่ได้รับการรับรองในการประชุมใหญ่สามัญของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ ๑๗ และเผยแพร่เป็นเอกสาร เลขที่ A/HRC/๑๗/๓๑ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ประกอบกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เคยมีการตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการพิจารณาเพื่อมีข้อเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนข้ามพรมแดนไปยังคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบข้อเสนอแนะและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการแล้วทั้งสองกรณีข้างต้นจนนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights : NAP) ระยะที่ ๑ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบไปเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ และในการจัดทำ NAP คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเคยมีข้อเสนอแนะ ที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights : NAP) ซึ่งแผนปฏิบัติการดังกล่าวมีกรอบระยะเวลาบังคับใช้ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ โดยประเด็นด้านการลงทุนระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ เป็นหนึ่งในสี่ประเด็นหลัก (Key Priority Area) ที่บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ ๑ ด้วย นอกจากนี้ ในแผนปฏิบัติการดังกล่าวได้กำหนดหน้าที่ของรัฐในการปรึกษาหารือภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางในการพัฒนากฎหมาย นโยบาย หรือกลไกที่เป็นรูปธรรมในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนนอกอาณาเขต เพื่อให้เกิดการปกป้อง คุ้มครอง เยียวยา และเกิดความรับผิดชอบข้ามพรมแดนที่สอดคล้องกับมาตรการสากล

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อคณะรัฐมนตรี ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) โดยคณะรัฐมนตรีควรเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (NAP) ระยะที่ ๑ ให้เป็นไปตามแผนอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินการดังกล่าวอย่างเคร่งครัดต่อไป

๕. ข้อเสนอ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอความกรุณาท่านโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวัส ดิงสมิตร)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๔๘๓

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๔๕๗๘